

LIETUVOS RESPUBLIKOS SUSISIEKIMO MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, Gedimino pr. 17, LT-01505 Vilnius, tel. (8 5) 261 2363,
faks. (8 5) 212 4335, el. p. sumin@sumin.lt.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188620589

Lietuvos Respublikos Vyriausybei

2023-

Nr.

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS AVIACIJOS ĮSTATYMO NR. VIII-2066 2, 3, 5, 6, 16, 18, 35, 38, 41, 41¹, 46 IR 50 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO, ĮSTATYMO PAPILDYMO 19¹ IR 41² STRAIPSNIAIS, III SKYRIAUS PAPILDYMO VIENUOLIKTUOJU SKIRSNIU IR 1, 2 IR 3 PRIEDŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO

Lietuvos Respublikos susisieikimo ministerija (toliau – Susisieikimo ministerija), įvertinusi tarpinstitucinio pasitarimo, įvykusio 2023 m. sausio 17 d. (2023 m. sausio 17 d. protokolo Nr. 3 4 klausimas), sprendimus, teikia patikslintą Lietuvos Respublikos aviacijos įstatymo Nr. VIII-2066 2, 3, 5, 6, 16, 18, 35, 38, 41, 41¹, 46 ir 50 straipsnių pakeitimo, Įstatymo papildymo 19¹ ir 41² straipsniais, III skyriaus papildymo vienuoliktuoju skirsniu ir 1, 2 ir 3 priedų pakeitimo įstatymo projektą (toliau – įstatymo projektas).

Atsižvelgiant į Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės atstovo tarpinstituciniame pasitarime išreikštą pastabą dėl įstatymo projekto įsigaliojimo datos patikslinimo, ši data atitinkamai patikslinta ir numatoma, kad įstatymas įsigalioja 2023 m. gegužės 1 d., išskyrus kai kuriuos jo straipsnius, kurie įsigalioja 2023 m. birželio 1 d. (kaip ir buvo numatyta ankstesniame įstatymo projekto variante). Patikslinimai suderinti su Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupe darbo tvarka.

Įvertinę tarpinstituciniame pasitarime išreikštą prašymą papildyti įstatymo projekto lydimąją medžiagą informacija apie bepiločių orlaivių naudotojų registraciją ir informacija apie pažeidimų, įvykdytų naudojant bepiločius orlaivius, nagrinėjimą, papildome Susisieikimo ministerijos 2023 m. sausio 5 d. rašte Nr. 2-59 „Dėl Lietuvos Respublikos aviacijos įstatymo Nr. VIII-2066 2, 3, 5, 6, 16, 18, 35, 38, 41, 41¹, 46 ir 50 straipsnių pakeitimo, įstatymo papildymo 19¹ ir 41² straipsniais, III skyriaus papildymo vienuoliktuoju skirsniu ir 1, 2 ir 3 priedų pakeitimo įstatymo projekto“ (toliau – teikimas

Nr. 2-59) pateiktą informaciją toliau nurodytais duomenimis.

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos aviacijos įstatymo 6 straipsnio 3 dalies 6 punktu ir 24 straipsnio 7¹ bei 8 dalimis, VšĮ Transporto kompetencijų agentūra (toliau – Agentūra) Lietuvos Respublikos civilinių orlaivių registre registruoja 2019 m. gegužės 24 d. Komisijos įgyvendinimo reglamento (ES) 2019/947 dėl bepiločių orlaivių naudojimo taisyklių ir tvarkos (toliau – Reglamentas (ES) 2019/947) 14 straipsnio 1 dalyje nurodytus bepiločius orlaivius ir bepiločių orlaivių naudotojus¹. Registruojant atitinkamus bepiločius orlaivius ir bepiločių orlaivių naudotojus (fizinis ir juridinis asmenis), tvarkoma Reglamento (ES) 2019/947 14 straipsnio 2 ir 3 dalyse bei Lietuvos Respublikos civilinių orlaivių registro nuostatų² 13.1 ir 13.2 papunkčiuose nurodyta informacija.

Agentūros duomenimis, šiuo metu nėra registruota nė vieno bepiločio orlaivio, kurio konstrukcijai taikomas sertifikavimo reikalavimas; yra užregistruoti 3934 bepiločių orlaivių naudotojai³ (2023 m. sausio 17 d. duomenimis); gautą registracijos numerį bepiločių orlaivių

¹ Bepiločiai orlaiviai ir jų nuotolinio valdymo įranga, kurių konstrukcijai taikomas sertifikavimo reikalavimas, ir bepiločių orlaivių naudotojai, kurių veikla gali kelti riziką saugai, saugumui, privatumui, asmens duomenų apsaugai ar aplinkai.

² Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. gruodžio 30 d. nutarimas Nr. 1680 „Dėl Lietuvos Respublikos civilinių orlaivių registro nuostatų patvirtinimo“.

³ Bepiločių orlaivių naudotojų, kurie nėra užregistruoti, skaičius nėra žinomas.

naudotojai nurodo ant kiekvieno savo bepiločio orlaivio. Papildomai pažymėtina, kad šiuo metu yra 2890 nuotolinių pilotų, išsilaikiusių nuotolinio piloto egzaminus ir gavusių atitinkamus kvalifikacijos pažymėjimus.

Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodekso (toliau – ANK) 393 straipsnio 2, 3, 8, 9 ir 13 dalyse yra numatytos baudos už tam tikrus su bepiločių orlaivių naudojimu susijusius nusižengimus. Šių administracinių nusižengimų teiseną pradeda, administracinių nusižengimų tyrimą atlieka ir administracinių nusižengimų protokolus surašo atitinkamai Lietuvos transporto saugos administracija (toliau – LTSA) ir Karo policija.

LTSA duomenimis, 2022 m. Valstybės sienos apsaugos tarnybos prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos pareigūnai nustatė 105 atvejus, kai be leidimo buvo vykdomi skrydžiai bepiločiais orlaiviais pasienio zonoje. 7 atvejais iš 105 bepiločiai orlaiviai buvo priverstinai nutupdyti arba rasti nusileidę, tačiau nė vienu iš šių atvejų nebuvo nustatytas nuotolinis pilotas. Visais atvejais LTSA administracinių nusižengimų teisenos pagal ANK 393 straipsnio 3 dalį nepradėjo arba nutraukė dėl duomenų trūkumo.

2022 m. LTSA iš piliečių ar kitų įvairių institucijų gavo 20 pranešimų, kuriuose pranešama apie galimus bepiločių orlaivių naudojimo taisyklių, nustatytų Reglamente (ES) 2019/947, pažeidimus arba skrydžius draudžiamosiose ar pasienio zonose neturint išduoto Lietuvos kariuomenės Karinių oro pajėgų leidimo. 15 atvejų buvo surašytas protokolas pagal ANK 393 straipsnio atitinkamas dalis, 3 atvejais teiseną pagal ANK nutraukta arba nepradėta dėl duomenų trūkumo, dar 2 atvejai yra tiriami.

Dažniausiai pasitaikantys pažeidimai: skrydžiai neužsiregistravus bepiločių orlaivių naudotoju ir neturint atitinkamos kvalifikacijos pažymėjimo, skrydžiai draudžiamosiose, ribojamosiose zonose ar pasienio zonoje neturint leidimo, tiesiogiai nematomi skrydžiai neturint specialiosios kategorijos leidimo, skrydžiai virš leistino maksimalaus aukščio.

Svarbu pažymėti, kad įstatymo projektas nesprenžia klausimų, susijusių atsakomybės už pažeidimus pritaikymo aspektais, nes tai nėra jo reguliavimo dalykas. Pabrėžtina, kad iš esmės įstatymo projektu, įgyvendinant 2021 m. balandžio 22 d. Komisijos įgyvendinimo reglamentą (ES) 2021/664 dėl sistemos „U-space“ reglamentavimo sistemos ir Reglamentą (ES) 2019/947, be kita ko, siekiama įtvirtinti pagrindą nustatyti naują oro erdvės elementą, skirtą tik bepiločiams orlaiviams – bepiločių orlaivių sistemų geografines zonas, kaip tai numatyta šiuose reglamentuose. Pažymime, kad jau ir šiuo metu virš tam tikrų objektų, tarp jų ir nacionaliniam saugumui svarbių objektų, Lietuvos Respublikos susisiekimo ministro 2004 m. birželio 16 d. įsakymu Nr. 3-353 „Dėl Lietuvos Respublikos oro erdvės draudžiamųjų, ribojamųjų ir pavojingųjų zonų nustatymo“ yra nustatytos draudžiamosios zonos, kurios galioja visai aviacijai, įskaitant ir bepiločius orlaivius, tad priėmus įstatymą, šio klausimo aktualumas nepakis.

PRIDEDAMA:

1. Lietuvos Respublikos aviacijos įstatymo Nr. VIII-2066 2, 3, 5, 6, 16, 18, 35, 38, 41, 41¹, 46 ir 50 straipsnių pakeitimo, Įstatymo papildymo 19¹ ir 41² straipsniais, III skyriaus papildymo vienuoliktuoju skirsniu ir 1, 2 ir 3 priedų pakeitimo įstatymo projektas, 13 lapų.

2. Lietuvos Respublikos aviacijos įstatymo Nr. VIII-2066 2, 3, 5, 6, 16, 18, 35, 38, 41, 41¹, 46 ir 50 straipsnių pakeitimo, Įstatymo papildymo 19¹ ir 41² straipsniais, III skyriaus papildymo vienuoliktuoju skirsniu ir 1, 2 ir 3 priedų pakeitimo įstatymo projekto lyginamasis variantas, 15 lapų.

3. Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos aviacijos įstatymo Nr. VIII-2066 2, 3, 5, 6, 16, 18, 35, 38, 41, 41¹, 46 ir 50 straipsnių pakeitimo, Įstatymo papildymo 19¹ ir 41² straipsniais, III skyriaus papildymo vienuoliktuoju skirsniu ir 1, 2 ir 3 priedų pakeitimo įstatymo projekto pateikimo Lietuvos Respublikos Seimui“ projektas, 1 lapas.

4. Aiškinamasis raštas, 29 lapai.

Susisiekimo ministras

Marius Skuodis

